

กิจกรรมการท่องเที่ยวตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

เมื่อได้ทำการศึกษาถึงรูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยว หรือพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว พบว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการก่อให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ขึ้นมากมาย ทั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวเกิดจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในที่นี่จะกล่าวถึงความสัมพันธ์ของสองสิ่งนี้พอสังเขป ดังนี้

1. **กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบอิสระ** หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวที่ไม่เป็นไปตามกำหนดของบริษัทนำเที่ยว นักท่องเที่ยวจะกำหนดรายการนำเที่ยวด้วยตนเองและอาจรวมถึงการเดินทางท่องเที่ยวเองด้วย ซึ่งจะเรียกว่าทัวร์อิสระ การท่องเที่ยวแบบนี้จะเกิดจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ไม่ชอบถูกบังคับหรือถูกกำหนดให้ไปที่นั่นที่นี่ แต่ชอบที่จะทำตามความต้องการของตนเอง จะวางแผนในการใช้เวลา เลือกสถานที่ท่องเที่ยวและมีอิสระในการทำกิจกรรมต่างๆ ในระหว่างท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวยุคแบบนี้ถ้าจะมีทั้งที่ไม่มีผู้นำเที่ยวและแบบที่มีผู้นำเที่ยวคอยดูแลให้คำปรึกษา แต่ไม่ได้นำเที่ยวตามรายการที่นำเที่ยว

ภาพ การท่องเที่ยวโดยรถส่วนตัว

ภาพ การท่องเที่ยวโดยใช้รถบ้าน

2. **กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบตามกำหนดหรือมีผู้นำเที่ยว** จะอยู่ในรูปแบบการท่องเที่ยวทั่วไปที่เดินทางท่องเที่ยวตามรายการนำเที่ยวที่เป็นไปตามบริษัทนำเที่ยวกำหนด เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบบริการที่มีแบบแผนและตารางกำหนดที่แน่นอน และมีผู้ดูแลเอาใจใส่ อำนวยความสะดวกในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกุุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่เป็นผู้ตามที่ดี จะทำตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในรายการนำเที่ยว และชอบที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากผู้รู้จริงหรือผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น และมั่นใจการเดินทางท่องเที่ยวจะเป็นไปอย่างราบรื่น

ภาพ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยมีมัคคุเทศก์

ภาพ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยมีมัคคุเทศก์

3. กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เกิดจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ชอบผจญภัยหรือแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ และในบางกลุ่มจะเป็นพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงหรือทำหาย ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะมีความหลากหลายของกิจกรรมตั้งแต่เสี่ยงมากไปจนถึงไม่มีความเสี่ยง แต่มีความสนุกและตื่นเต้น

นักวิชาการได้แบ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวตามพฤติกรรมนี้ออกเป็น 2 แบบ คือการผจญภัยอย่างเบา (Soft-Adventure Tourists) กับการผจญภัยอย่างหนัก (Hard-Adventure Tourists)

1) **สำหรับการผจญภัยอย่างเบา** จะเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวที่ทำหาย ตื่นเต้น แต่มีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น การท่องเที่ยวเดินป่า การเล่นสกีหิมะ การปั่นจักรยาน การล่องแพล่องแก่ง หรือเป็นกิจกรรมที่ใช้สถานที่จำลองเพื่อความปลอดภัยและความสะดวกในการจัดกิจกรรม เช่น การปีนหน้าผาจำลอง

ภาพ กิจกรรมการเล่นสกีหิมะ

ภาพ กิจกรรมการปีนหน้าผาจำลอง

2) **ส่วนการผจญภัยอย่างหนัก** จะเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สร้างความตื่นเต้นและทำหายอย่างมาก ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีทักษะในการเอาตัวรอดได้ดี เนื่องจากมีความเสี่ยงต่ออันตรายสูงมาก จึงต้องเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำกิจกรรม กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบนี้ ได้แก่ การปีนเขา ปีนหน้าผา การกระโดดจากที่สูงหรือบันจี้จัมป์ เครื่องเล่นร่มร่อน การพายเรือแคนู เรือคายัค การปั่นจักรยานเสือภูเขา เป็นต้น

ภาพ กิจกรรมการกระโดดจากที่สูงหรือบันจี้จัมป์

ภาพ กิจกรรมเครื่องเล่นร่มร่อน

4. กิจกรรมการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษหรือความชอบ เกิดจากพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเลือกทำกิจกรรมที่ตนชื่นชอบและสนใจรวมถึงความสนใจพิเศษ ทำให้เกิดเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ มากมายดังที่ได้พบเห็นทั่วไป พฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบนี้จัดเป็นพฤติกรรมที่มีมากที่สุด ดังจะยกตัวอย่างกิจกรรมการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมการท่องเที่ยวชมเมือง ชมภูมิทัศน์ สำหรับผู้ที่ชื่นชอบในการชมเมือง ทิวทัศน์ที่สวยงาม

ภาพ กิจกรรมท่องเที่ยวชมเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ภาพ กิจกรรมท่องเที่ยวชมเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

2) กิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สำหรับผู้ที่ชื่นชอบธรรมชาติทั้งการท่องเที่ยวทางทะเล ดำน้ำชมปะการัง ดำน้ำลึก น้ำตื้น การชมสวนป่า สวนดอกไม้ น้ำตก เป็นต้น

ภาพ กิจกรรมดำน้ำชมปะการัง

ภาพ สวนแปดสิบ-แปดดอกไม้มือเมืองหนาว ดอยอ่างขาง จังหวัดเชียงใหม่

3) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น การนวดเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวเพื่อดูแลฟื้นฟูสุขภาพ การรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ สำหรับผู้รักสุขภาพและแสวงหาความสุขในการดูแลสุขภาพ

ภาพ การแช่น้ำพุร้อนเพื่อสุขภาพ

ภาพ การนวดแผนไทย ที่วัดโพธิ์

4) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงศึกษา นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความชอบในการศึกษาค้นคว้า และสัมผัสกับสิ่งต่างๆ ในโลกที่ยังไม่เคยเห็น ไม่รู้จัก จัดเป็นพฤติกรรมหนึ่งของมนุษย์ที่เกิดขึ้นได้ทั่วไปและมีเป็นจำนวนมากเช่นกัน กิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวศึกษาวิถีชีวิตหรือชาติพันธุ์ของมนุษย์ ศึกษาประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา เป็นต้น

ภาพ กิจกรรมการฝึกทักษะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ภาพ กิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวัฒนธรรมไทย-ยวน

5) กิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบพิเศษ เกิดจากความสนใจพิเศษของนักท่องเที่ยว ในเรื่องต่างๆ เช่น

- นักท่องเที่ยวที่มีแนวคิดในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะนิยมกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบรักษ์โลก โดยเดินทางท่องเที่ยวไปในแหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจะแฝงวิธีการและแนวคิดในการรักษาสิ่งแวดล้อมขณะท่องเที่ยวด้วย ซึ่งเรียกกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบนี้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงอนุรักษ์

ภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ภาพ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวชอบเดินทางทำบุญ จะนิยมศึกษาเส้นทางศาสนา ก่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบจาริกแสวงบุญ การท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่พบเห็นกันเป็นประจำ เช่น การท่องเที่ยวตามรอยพระศาสดา ตามรอยพระพุทธเจ้าของชาวพุทธที่เดินทางไปท่องเที่ยวยังพุทธคยา กุสินารา พาราณสี ประเทศอินเดีย หรือเดินทางไปยังสังเวชนียสถานต่างๆ ในประเทศเนปาล การเดินทางไปเข้าร่วมพิธีฮัจญ์ ณ กรุงเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบียของชาวมุสลิม หรือเป็นกิจกรรมที่นิยมกันในเมืองไทย คือ การท่องเที่ยวตามโปรแกรมไหว้พระ 9 วัด การเดินทางไปทอดผ้าป่า ทอดกฐินตามต่างจังหวัดที่เป็น

กิจกรรมการท่องเที่ยวพร้อมการทำบุญทางพระพุทธศาสนาไปด้วย

ภาพ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)

ภาพ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์)

ภาพ วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร

ภาพ วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

ภาพ วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

ภาพ วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร

ภาพ วัดบวรนิเวศวิหาร ราชวรวิหาร

ภาพ วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร

ภาพ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

- นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการถ่ายภาพ จะมีพฤติกรรมชอบเก็บภาพความประทับใจหรือถ่ายภาพเพื่อส่งเข้าประกวด ทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการถ่ายภาพ มีมัคคุเทศก์ที่มีความเชี่ยวชาญในการหาสถานที่ท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการถ่ายภาพและมีความชำนาญในการใช้กล้อง

ภาพ นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการถ่ายภาพ

- นักท่องเที่ยวที่มีความประทับใจในภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ ทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามรอยภาพยนตร์ โดยเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ที่ถ่ายทำภาพยนตร์หรือละครนั้นๆ ทั้งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวจริงและสตูดิโอสำหรับถ่ายทำภาพยนตร์หรือถ่ายละคร เช่น ตามรอยละครดั่งเกาหลี่เรื่อง “Winter Sonata” ที่เกาะนามิ ประเทศเกาหลี เดินทางท่องเที่ยวในโรงถ่ายยูนิเวอร์แซล หรือเดินทางท่องเที่ยวไปยังปราสาทแอนวิก (Alnwick Castle) ประเทศอังกฤษซึ่งเป็นสถานที่ถ่ายทำเป็นโรงเรียนฮอกวอตส์ในภาพยนตร์เรื่อง “Harry Potter” หรือการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองไทยของชาวจีนเพื่อมาชมสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง “Lost in Thailand” ทั้งที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดเชียงใหม่

ภาพ ปราสาทแอนวิก (Alnwick Castle) ประเทศอังกฤษซึ่งเป็นสถานที่ถ่ายทำเป็นโรงเรียนฮอกวอตส์ในภาพยนตร์เรื่อง “Harry Potter”

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่กำลังเป็นกระแสในปัจจุบันและจำเป็นต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาภาวะต่างๆ ในอนาคตจนกลายเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ นั่นก็คือการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ดูแลฟื้นฟูป่าไม้ ปลูกต้นไม้ อนุรักษ์แหล่งต้นน้ำลำธาร ดูแลมลพิษทางอากาศ ซึ่งการท่องเที่ยวแบบนี้จะช่วยลดโลกร้อน เพิ่มออกซิเจนในอากาศ จนเกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบที่ถูกนำมาใช้กันมากขึ้นเรื่อยๆ ในหลายๆ แห่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำที่ช่วยลดแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยไม่ใช้รถยนต์ หรือนำพาหนะที่มีเครื่องยนต์เข้าไปในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

ภาพ การปลูกป่าทดแทน

ภาพ การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติโดยไม่ใช้รถยนต์

นอกจากนี้ยังมีการท่องเที่ยวเชิงสังคม (Social Tourism) ที่มีกิจกรรมช่วยเหลือสังคม ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวไปในแหล่งทุรกันดาร และนำสิ่งของจำเป็นในชีวิตประจำวันไปแจก หรือการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวร่วมกับผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ทั้งนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น พบว่ามีอิทธิพลมาจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และมีแนวโน้มที่จะเกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ตามรูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่พัฒนาตามความนิยม ตามยุคสมัย ซึ่งต้องทำการศึกษาและติดตามความเคลื่อนไหวดังกล่าวนี้ต่อไปในอนาคต

ภาพ กิจกรรมอาสาทางทะเล

ภาพ กิจกรรมช่วยเหลือสังคมในถิ่นทุรกันดาร